

LITTER LESS CAMPAIGN

Young Reporters for the Environment / Wrigley Company Foundation

kampanja "Za manje smeća"

Wrigley i FEE (Fondacija za ekološku edukaciju)

1. Cilj

Smanjiti količinu smeća i tokom vremena uticati na promjenu dugoročnog ponašanja omladine po pitanju životne sredine i održivosti u svijetu.

2. Proces i dalje širenje

FEE - Fondacija za ekološku edukaciju razvija edukativnu kampanju „Za manje smeća“ u saradnji sa Wrigley Fondacijom kao prvu pilot godinu kampanje, sa minimumom produžetka sveobuhvatne kampanje na ovu temu još dvije naredne godine ili proširivanjem teme, kao na primjer: trošti manje, recikliranje, kompostiranje i međusobno povezani problemi smeća. Sveobuhvatna kampanja će se vjerovatno proširiti kako bi uključila više zemalja nego u pilot godini i prilagoditi po potrebi, a na osnovu evaluacije iz prve godine.

Zemlje koje učestvuju u ovoj pilot godini kroz međunarodni program Mladih ekoreportera (Young Reporters for the Environment - YRE) su Kanada, Francuska, Njemačka, Rumunija i Crna Gora. Kampanja će podstaći Obrazovanje za održivi razvoj (Education for Sustainable Development - ESD) kako bi osigurala kako dugoročni tako i kratkoročni uticaj kao podršku svom cilju.

Takođe će koristiti već utvrđene dane i nedelje kako bi usredsrijedila pažnju škola i povećala mogućnosti za njihovu eksternu komunikaciju: Dan planete (22. april), koji se svake godine slavi u 175 zemalja svijeta i Nedjelja planete (17-24. aprila), tokom koje se mnoge zajednice uključuju u nedelju aktivnosti koje su fokusirane na životnu sredinu; i Svjetski dan zaštite životne sredine (5. jun), glavni mehanizam putem kojeg Ujedinjene nacije širom svijeta stimulišu svijest o zaštiti životne sredine i povećavaju pažnju i akcije.

Opšte informacije i obrazloženje

FEE - Fondacija za ekološku edukaciju vodi dva značajna programa u školama: Eko-škole (Eco-Schools) i Mlade ekoreportere (Young Reporters for the Environment - YRE) i kroz ove dvije međunarodne mreže bi se sprovela kampanja „Za manje smeća“. Eko-škole će raditi sa djecom iz osnovnih škola (uzrasta od 5-12 godina) dok će Mladi ekoreporteri raditi sa srednjoškolskom djecom ili mlađim studentima (uzrasta od 12-21 godine).

Program Eko-škola je dominantna obrazovna inicijativa o životnoj sredini u kojoj se učenici uče održivom razvoju kroz ekološko obrazovanje koje je utkano u širi nastavni plan i program. Kroz svoj proces od sedam koraka za uključivanje cijele školske zajednice, kroz inicijative koje vode učenici, FEE ima kapacitet da razvije lidere budućnosti. Trenutno, blizu 11 miliona učenika u preko 50 zemalja širom svijeta rade sa Eko-školama. Stoga su Eko-škole sa svojom razgranatom mrežom i afirmisanim temama, uključujući otpad i smeće, pogodan mehanizam za realizaciju kampanje „Za manje smeća“ na nivou osnovnih škola gdje je i angažovana većina Eko-škola.

Program Mladih ekoreportera je značajna edukativna inicijativa o životnoj sredini, u kojoj učenici takođe uče o problemima i pitanjima životne sredine i održivom razvoju kroz nastavni plan i program. Učenici srednjih škola sprovode novinarska istraživanja o problemu i o tome obavještavaju lokalnu zajednicu putem odabranog medija - lokalne štampe, radija, interneta, televizije, konferencije, izložbe ili kombinacijim svega ovoga. Na međunarodnom nivou, mladi ekoreporteri takođe mogu da sarađuju prekogranično jedni sa drugima kako bi napravili zajedničke članke. Najbolji članci, fotografije, fotopriče i video spotovi se takmiče za Međunarodnu nagradu

Mladih ekoreportera i povremeno se organizuju međunarodne misije za mlade reportere. Trenutno, postoji više od 500 projekata u preko 20 zemalja koji su uključeni u Program Mladih ekoreportera.

Nacionalni operater će školu učesnicu u periodu van kampanje ohrabrivati da se angažuje u Obrazovanju za održivi razvoj koje je u toku i tako ohrabri djecu da prezentuju nešto kasnije, možda grupi iz sljedeće godine koja će učestvovati u kampanji, šta su uradili i naučili. Učenici će takođe biti ohrabreni da šire svoj rad dalje kroz relevantne društvene i druge medije, daljim podizanjem svesti o pitanju koje pokrivaju, kao i o kampanji.

Fondacija za ekološku edukaciju sarađuje i priznata je od strane UNEP, UNESCO, ICESCO i Svjetske turističke organizacije (UNWTO), kao i broja korporativnih partnera.

3. Ciljevi kampanje:

- Uključiti i edukovati učenike u kreiranju i vođenju kampanje o smeću / misija
- Podići svijest o uticaju smeća na lokalnu zajednicu i životnu sredinu
- Napraviti aktivnosti (u slučaju Mladih ekoreportera člank, fotografiju i/ili video) kako bi ilustrovali učenje i ishode
- Dokumentovati i izvještavati o kampanji o smeću kroz socijalne mreže i druge medije
- Obezbijediti finansijske podsticaje / relevantne nagrade za škole učesnice (ili pobjednike u zemljama učesnicama i međunarodne pobjednike).

4. Kampanja „Za manje smeća“ u Programu Mladih eko-reportera (za starije uzraste)

4.1 Metodologija

Grupe učenika Mladih ekoreportera koje učestvuju u kampanji „Za manje smeća“ će istraživati lokalni problem smeća, na primjer uticaj na biljni i životinjski svijet ili ljudsko zdravlje, vrste ili ambalaže koje ljudi najčešće bacaju, itd. Moraju se napraviti novinarske obrade u obliku članka, foto reportaže ili video spota, a mora postojati i predlog rješenja za smanjivanje količine smeća.

Tokom procesa učenik ili grupa studenata Mladih ekoreportera mora informisati o svojim planiranim ili sprovedenim istraživanjima postavljajući rezultate istraživanja na internet stranicu/ u bazu podataka Kampanje „Za manje smeća“ (koja će biti postavljena u novembru 2011). Učenici će takođe biti ohrabreni da objave i/ili šire svoje rezultate tj. rad i putem drugih medija.

Nastavnici u zemljama učesnicama biće pozvani da prisustvuju nacionalnom seminaru za nastavnike u cilju predstavljanja i promovisanja Mladih ekoreportera, a posebno Kampanje „Za manje smeća“. Ukoliko bi se organizovao, tema seminara bi bila smanjivanje smeća i karakterisale bi ga profesionalne prezentacije, pomogao bi umrežavanje i predstavljao bi mogućnost za razmjenu iskustava u vođenju ove i/ili drugih relevantnih kampanja.

Nacionalni žiri Mladih ekoreportera u svakoj od pet zemalja koje su uključene će odabrati najbolje članke u okviru „Kampanje za manje smeća“ (prvo, drugo i treće mjesto). Trebalo bi pozvati nacionalnog predstavnika kompanije Wrigley da se pridruži sastancima Nacionalnog žirija Mladih ekoreportera. Imena pobjednika se moraju objaviti u saopštenjima za javnost i pobjednici moraju primiti relevantnu i odgovarajuću nagradu, npr. solarni punjač ili fotoaparat koji bi podržali dalje aktivnosti, kao što je njihovo potencijalno učešće u misiji.

Međunarodni žiri Mladih ekoreportera će odabrati međunarodnog pobjednika među nacionalnim pobjednicima Kampanje „Za manje smeća“. Wrigley International će biti pozvan da se pridruži Međunarodnom žiriju Mladih ekoreportera. Ime međunarodnih pobjednika će biti objavljeno kroz saopštenje za javnost i prisustvovalaće međunarodnoj ceremoniji dodjele nagrada.

Iz nacionalnih pobjedničkih projekata kampanje „Za manje smeća“ do dva učenika iz svake zemlje (prvo i drugo mjesto) učestvovalaće u međunarodnoj misiji Mladih ekoreportera na istraživanju odabranog međunarodnog problema smeća i napraviće novinarsku obradu kao rezultat toga. Izvještavanje mora uključivati predloge rješenja za smanjivanje količine smeća.

4.2 Vremenski okvir 2011-12

1. novembar:

Kampanja „Za manje smeća“ u Programu Mladih eko-reportera se lansira u pet zemalja.

1. decembar:

Škole učesnice se registruju na internet stranici/u bazu podataka. Novinarske legitimacije Mladih ekoreportera se mogu izdati učenicima koji učestvuju.

1. decembar – 1. april:

Istraživanje lokalnog problema smeća kao dio kampanje „Za manje smeća“.

22. april:

Novinarske obrade se postavljaju na internet stranici/bazi podataka kampanje „Za manje smeća“ zajedno sa Danom/Nedjeljom planete (17-24. april).

1. maj:

Nacionalni žiriji Mladih ekoreportera biraju nacionalne pobjednike Kampanje „Za manje smeća“.

1. maj – 1. jun:

Izdaju se nacionalna saopštenja za javnost i organizuju se svečanosti za nacionalne pobjednike Kampanje „Za manje smeća“.

1. jun:

Međunarodni žiri Mladih ekoreportera bira međunarodne pobjednike.

5. jun:

Izdaje se međunarodno saopštenje za javnost i organizuje se svečana dodjela nagrada kampanje „Za manje smeća“ za međunarodne pobjednike na ili uoči/nakon Svjetskog dana zaštite životne sredine (5. jun)

Polovina oktobra:

Međunarodna misija Mladih ekoreportera.

31. oktobar:

Izveštavanje o sprovedenoj pilot godini kampanje „Za manje smeća“.

Sve školske kampanje moraju da zadovolje sljedeće elemente i da ih ocjenjuju u svojim izvještajima:

- **Učešće:** Vode i kreiraju učenici uz učešće/informisanost cijele škole
- **Proces:** Dokumentovano kroz članak, sliku/e i/ili video zapis, postavljen na internet stranici (Napomena: Za zemlje čije škole nemaju stalni pristup tehnologijama koje se zasnivaju na internetu; PDF-ovi ili odštampani materijali se mogu koristiti za nacionalno ocjenjivanje. Za međunarodno ocjenjivanje ove informacije Nacionalni operater mora postaviti na internet stranici kako bi se mogle pogledati on-line)
- **Proizvod:** Publikovani dokaz o ishodu projekta tj. izvještavanje i dalje širenje
- Škola mora pozvati i uključiti druge škole ili organizacije da budu dio kampanje da bi se demonstriralo liderstvo i potvrdili proces i rezultati kampanje.

5. Upravljanje i zemlje učesnice

Međunarodno upravljanje kampanjom „Za manje smeća“ će biti odgovornost Sekretarijata Fondacije za ekološku edukaciju (koordinatori Eko-škola i Mladih eko-reportera).

Nacionalno upravljanje Kampanjom „Za manje smeća“ će biti odgovornost nacionalnih organizacija članica Fondacije za ekološku edukaciju i nacionalnog operatera uključenog u Programe Eko-škola ili Mladih eko-reportera.

U prvoj pilot godini, učešće će uzeti deset zemalja koje rade sa programom Eko-škola i pet zemalja koje rade sa programom Mladih eko-reportera.

U drugoj i trećoj godini pune kampanje, dvadeset zemalja koje rade sa programom Eko-škola i deset zemalja koje rade sa programom Mladih eko-reportera će biti identifikovano i preporučeno kompaniji Wrigley na odobrenje.

Minimum deset škola u svakoj zemlji mora biti uključeno u dijelu Programa Eko-škola kampanje „Za manje smeća“. Najmanje pet škola (i/ili omladinske grupe koje promovišu Mlade eko-reportere van samih škola) u svakoj zemlji mora biti uključeno u sklopu Mladih ekoreportera kampanje „Za manje smeća“.

6. Uloge i odgovornosti

Uloga kompanije Wrigley

- Imenuje međunarodnu kontakt osobu za kampanju (kontakt za FEE).
- Finansira kampanje kroz FEE.
- Saradnja na komunikacionim i marketinškim strategijama.

Uloga FEE (kroz program YRE – Mladi ekoreporteri)

- Imenuje međunarodnu kontakt osobu za kampanju (kontakt za Wrigley i nacionalne operatore FEE) odnosno međunarodnog koordinatora Mladih ekoreportera
- Identifikacija zemalja za učešće u kampanji
- Veza sa nacionalnim operatorima Eko-škola/Mladih ekoreportera
- Upravlja Programom, uključujući i lansiranje, međunarodni žiri, međunarodnu dodjelu nagrada i misiju
- Komunikacije i marketing Kampanje, uključujući:
 - Internet sajt kampanje i društveni mediji
 - Materijali kampanje
 - Upravljanje procesom prevoda
- Ukupno izveštavanje o nacionalnom monitoringu i evaluaciji.

Uloga Nacionalnih operatera FEE (kroz program YRE - Mladi eko-reporteri)

- Imenuje nacionalnog operatera za kampanju (kontakt za FEE International i škole)
- Prevod i distribucija propagandnog materijala
- Promoviše kampanju na nacionalnom nivou kroz mrežu škola i putem medija
- Obezbedjuje stalnu podršku određenom broju škola
- Postavlja i upravlja lansiranjem kampanje, izvještava o kampanji, organizuje proces rada nacionalnog žirija i nacionalne ceremonije dodjele nagrada, kao i potencijalni seminar za nastavnike
- Nacionalni monitoring i evaluacija.

Uloga škola (Eko-škole/ Mladi eko-reporteri)

- Prijavlivanje za učešće u kampanji
- Uključivanje u osmonedjeljnu kampanju
- Praćenje procedure koje određuju opis školskog projekta, proces i ishod.

7. Evaluacija i budućnost

U prvoj (pilot) godini kampanja će ispitivati procese i procedure koji se mogu vremenom usavršiti. Najbolje prakse i standardi za izvodljive nivoe učešća, budžet i administraciju će takođe biti uspostavljeni. Kampanja će takođe podržati dugoročne studije o efikasnosti kampanje u smanjivanju smeća.

Nakon pilot faze pretpostavlja se da će evaluacije utvrditi da će našim najvećim zemljama (SAD, Kina, Rusija i potencijalno Indija) trebati veći fondovi koji bi im omogućili da se prošire i podrže veći broj škola širom veće oblasti. Ukoliko se ovo pokaže tačnim predviđeno je i povećanje budžeta shodno većim očekivanjima.